

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет інформаційних технологій та математики
Кафедра інформаційної та кібернетичної безпеки
імені професора Володимира Бурячка

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи
та міжнародної діяльності

Наталія ВІННІКОВА

2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
НАУКОВО-ВИКЛАДАЦЬКА ПРАКТИКА

для аспірантів

спеціальності 125 Кібербезпека та захист інформації
освітнього рівня третього (освітньо-наукового)
освітньо-наукової програми «Інформаційна безпека держави»

Київ – 2025

Розробник:

Коршун Наталія Володимирівна, доктор технічних наук, професор, професор кафедри інформаційної та кібернетичної безпеки імені професора Володимира Бурячка Факультету інформаційних технологій та математики Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради Факультету інформаційних технологій та математики

Протокол № 9 від 17.06.2025 р.

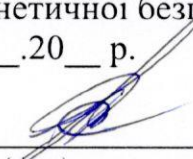
Секретар

Світлана СЕМЕНЯКА

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інформаційної та кібернетичної безпеки імені професора Володимира Бурячка
Протокол № __ від __. __. 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Павло СКЛАДАННИЙ

Програму практики погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Інформаційна безпека держави»

Гарант освітньо-наукової програми

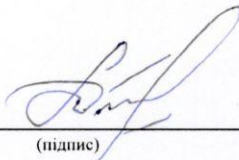

(підпис)

Наталія КОРШУН

17.06.2025 р.

Програму практики перевірено

Завідувач аспірантури, докторантури

(підпис)

Ілона ТРИГУБ

17.06.2025 р.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид практики	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Рік навчання	3	3
Семестр	5	5
Кількість змістових компонентів з розподілом:	3	
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин	120	120
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Бази практики

Організатором практики аспіранта є випускова кафедра зі спеціальності.

Базою для проходження практики є кафедра, на якій працює науковий керівник аспіранта, або випускова кафедра.

3. Мета та завдання практики

Мета: поглиблення і розширення комплексу професійних компетентностей та якостей аспірантів, необхідних для майбутньої самостійної науково-педагогічної діяльності.

Завдання:

- застосування теоретичних знань у вирішенні конкретних завдань та ситуацій;
- формування психолого-педагогічних та методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін у системі вищої школи;
- вироблення умінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методик навчання;
- формування умінь професійного і педагогічного спілкування зі студентською аудиторією;
- набуття досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей викладача вищої школи, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті;
- набуття умінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методики навчання.

Практика формує *загальні та спеціальні (фахові) компетентності:*

- ЗК 1** Здатність до оволодіння різними комунікаційними стилями спілкування (неофіційним, офіційним та науковим) державною та іноземною мовами; вільного спілкування іноземною мовою, як усно (участь у міжнародних наукових проєктах, виступи на наукових заходах, комунікація з іноземними представниками наукової спільноти тощо), так і письмово (використання іншомовних інформаційних ресурсів, підготовка наукових публікацій до друку у зарубіжних виданнях, індивідуальних та колективних грантових заявок (аплікаційних форм) тощо); застосування іноземної мови у самоосвітній діяльності;
- ЗК 3** Здатність до виявлення проблемних аспектів у галузі забезпечення інформаційної та/або кібербезпеки, їх аналізу, оцінювання та вирішення; виявлення та розв'язування комплексних задач дослідницького характеру із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності; досягнення наукових результатів, які створюють нові знання, зокрема у міждисциплінарних напрямках;
- ЗК 4** Здатність до синтезу нових ідей, проведення наукових досліджень та реалізації технічних розробок за професійним спрямуванням на відповідному рівні; працювати у міжнародному контексті; розробляти проєкти та управляти ними.
- СК 3** Здатність застосовувати сучасні ІТ технології при створенні систем інформаційної

та/або кібербезпеки і захисту інформації, електронні інформаційні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності; здійснювати проєктну діяльність на засадах лідерства;

СК 8 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

4. Результати проходження практики

РН 1 Презентувати та обговорювати результати наукових досліджень державною та іноземною мовами;

РН 3 Виявляти і формулювати актуальні наукові проблеми, генерувати та інтегрувати нові ідеї та нові знання у сфері захисту інформації, інформаційної та кібербезпеки, представляти їх в усній та/або письмових формах перед фаховою і нефаховою аудиторією;

РН 4 Забезпечувати неперервність бізнес процесів на базі системи управління інформаційною та/або кібербезпекою, згідно вітчизняних та міжнародних вимог і стандартів; здійснювати професійну діяльність на основі знань сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, вміти застосовувати їх як в побуті, так і в професійній діяльності; проводити або керувати проведенням наукових і науково-технічних досліджень з питань захисту інформації, організації й забезпечення інформаційної та/або кібербезпеки ОІД; обґрунтовувати раціональні шляхи щодо захисту інформації на ОІД та інформації, що циркулює в ІТ системах та мережах; використовувати сучасні техніки для проведення досліджень за напрямом захисту інформації, організації й забезпечення безпеки мережевої інфраструктури об'єктів інформаційної діяльності, а також наукових досліджень вищих рівнів, зокрема дотичних міждисциплінарних напрямів;

РН 8 Здатність здійснювати педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та/або вищої освіти.

5. Структура практики

№ з/п	Етапи проходження практики та види діяльності здобувачів	Розподіл годин між видами робіт
Етап 1: організаційний		
1	Установча конференція у форматі засідання кафедри з науково-викладацької практики (отримання завдань, рекомендацій та форми звітності)	10
2	Кореляція завдань та індивідуального плану практики відповідно до тематики індивідуального дослідження аспіранта і ресурсів кафедри	10
Усього:		20
Етап 2: науково-викладацький		
3	Спостереження за професійною діяльністю викладачів кафедри	10
4	Підготовка і проведення лекцій, семінарських (практичних), лабораторних занять із дисциплін кафедри, участь в оцінюванні навчальних досягнень студентів	10
5	Розробка завдань для самостійної роботи /модульного контролю студентів, елементів електронного навчального курсу із дисципліни кафедри	10
6	Збір додаткового матеріалу для написання дисертації	20
7	Підготовка матеріалів для презентації проміжних результатів дослідження	10
Усього:		60
Етап 3: підсумковий		
8	Підготовка та подання звіту про проходження практики	20
9	Обговорення проведення навчальних занять з викладачами випускової кафедри та презентація результатів практики	20
Усього:		40
Разом за навчальним планом		120

6. Зміст практики

6.1. Особливості організації та проведення практики

Науково-викладацька практика на третьому освітньо-науковому рівні є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності та являє собою вид практичної діяльності аспірантів, що передбачає здійснення навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти, включаючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності студентів, наукову та науково-методичну роботу.

Науково-викладацька практика аспірантів передбачає наступні види діяльності:

1. Вивчення досвіду викладання провідних викладачів Університету під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін.
2. Розробка плану та змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни.
4. Самостійне проведення навчальних занять з дисципліни (семінарів, практичних занять, лабораторних робіт, лекцій).
5. Участь в оцінюванні якості різних видів робіт студентів.
6. Індивідуальна робота зі студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями.
7. Розробка дидактичних матеріалів до занять, участь у позааудиторних заходах, надання індивідуальної допомоги студентам.

Організатором практики аспіранта є випускова кафедра аспіранта.

Робота кожного практиканта здійснюється згідно з індивідуальним планом, складеним практикантом разом з науковим керівником.

Результатом виконання практики є письмовий звіт про практику, в якому практикант висвітлює зміст своєї роботи впродовж практики, робить узагальнюючі висновки.

6.2. Завдання для самостійної роботи

1. Розробити план проведення та зміст лекційного заняття із дисципліни кафедри.
2. Розробити тестові запитання за матеріалом підготовленої лекції із дисципліни кафедри.
3. Розробити план проведення та зміст практичного/лабораторного заняття із дисципліни кафедри.
4. Розробити завдання для самостійної роботи студентів із дисципліни кафедри.
5. Розробити елемент електронного навчального курсу із дисципліни кафедри.

6.3. Обов'язки здобувачів під час проходження практики

Здобувачі наукового ступеня доктора філософії при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку організації – бази практики, виконувати їх, дотримуватися правил техніки безпеки, виробничої санітарії;
- у встановлений термін і в повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівника;
- належним чином оформити звіт з практики;
- своєчасно представити звіт керівникові практики;
- захистити звіт із практики.

6.4. Обов'язки керівників практики від Університету та від бази практик

Керівник практики:

- забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики;
- затверджує загальний план проведення практики, його місце в системі індивідуального планування аспіранта;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед початком практики: інструктаж про порядок проходження практики, надання здобувачам-практикантам необхідних документів (направлення, програма, календарний план, індивідуальне завдання, методичні рекомендації тощо);
- повідомляє здобувачів про систему звітності з практики, прийняту на кафедрі, а саме: терміни подання і форму письмового звіту, оформлення інших документів, порядок виконання індивідуального завдання, терміни і порядок захисту звітів про науково-викладацьку практику;
- забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою;
- контролює виконання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку;
- подає необхідну методичну допомогу, дає вказівки та завдання практикантам, перевіряє їх виконання, контролює зроблені практикантами записи у щоденнику практики;
- організує заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;
- у складі комісії приймає залік з практики.

7. Контроль навчальних досягнень аспіранта

7.1. Система оцінювання досягнень аспірантів

Вид діяльності аспіранта	Форма звітності		Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
			Максимальна к-сть балів за	Кількість	Максимальна кількість балів	Максимальна к-сть балів за	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій викладачів	письмова (звіт з практики)		1	2	2	1	2	2
Відвідування семінарських/практичних/лабораторних занять та їх аналіз	письмова (звіт з практики)		1	4	4	1	4	4
Проведення лекційного заняття	письмова (звіт з практики)		10	1	10	10	1	10
Проведення семінарського/практичного/лабораторного заняття	письмова (звіт з практики)		10	2	20	10	2	20
Розробка завдань для самостійної роботи студентів/модульного контролю/ розробка елементів електронного навчального курсу/ інші завдання	письмова (звіт з практики)		1	5	5	1	5	5
Збір додаткового матеріалу для написання дисертації	письмова (звіт з практики)		10	1	10	10	1	10
Підготовка матеріалів для презентації проміжних результатів дослідження	письмова (звіт з практики)		10	1	10	10	1	10
Максимальна кількість балів			61					
Розрахунок коефіцієнта			100:61=1,64					
Форма контролю			залік			залік		

7.2. Перелік звітної документації

Звітним документом проходження науково-викладацької практики аспіранта є письмовий звіт з переліком видів діяльності та виконаної роботи. Звіт про проходження практики підлягає захисту на підсумковій звітній конференції.

7.3 Вимоги до звіту про практику

Звіт про проходження науково-викладацької практики повинен бути оформлений із дотриманням наступних вимог: аркуш – А4; шрифт – Times New Roman, 14 пт; поля – ліве: 25 мм; праве: 10 мм; верхнє: 20 мм; нижнє: 20 мм; відступ першого рядка – 1,25 см; рівняння – за шириною; нумерація у верхньому правому куті; міжрядковий інтервал – одинарний.

Структура звіту:

- титульний аркуш;
- опис виконання програми практики (зміст видів діяльності та кількість балів);
- розгорнутий опис виконання кожного виду діяльності, у тому числі виконання завдань самостійної роботи;
- загальні висновки;
- перелік використаної літератури;
- додатки (у разі необхідності).

7.4. Система контролю та критерії оцінювання

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку шляхом виведення спільної оцінки за виконані завдання.

Звіт підписується і затверджується керівником практики (науковим керівником), завідувачем кафедри та подається у термін, встановлений у наказі.

Підсумки кожної практики обговорюються на засіданні кафедри. Підсумки практики підбиваються на останньому засіданні випускової кафедри, яке передуює даті закінчення науково-викладацької практики.

Критерії оцінки:

- успішність виконання аспірантом індивідуальних завдань практики;
- повнота, логічність і досконалість звіту про проходження практики;
- якість, коректність, теоретична грамотність і практична цінність наданих методичних матеріалів;
- дотримання аспірантом етичних правил, правил внутрішнього розпорядку Університету;
- дотримання графіка проходження практики;
- звітування про результати практики у визначений термін.

Оцінка процесу проходження практики аспірантів, що надається керівником, є рекомендаційною. Підсумкову оцінку практики надає випускова кафедра на основі виступу аспіранта та представлених звітних матеріалів, засвідчених керівником практики.

7.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

8. Рекомендована література

Основна:

1. Бодненко Д.М., Жильцов О.Б., Лещинський О.Л., Мазур Н.П. Моніторинг навчальної діяльності: навчальний посібник. К : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. 276 с.
2. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьєва, Г. І. Матукова. Київ: КНТ, 2014. 262 с.
3. Кудінов В.А. Методичні засади викладання інформаційної безпеки у вищих навчальних закладах: навч.-метод. посіб. / В.А. Кудінов, Л.М. Скачек, В.О. Хорошко. - Київ: ПВП Задруга, 2017. - 102 с.
3. Сисоєва С.О., Соколова І.В. Теорія і практика вищої освіти: навч.посібник, С.О.Сисоєва, І.В.Соколова. 2016. 338 с.
4. Хоружа Л. Л. Морально-етичні принципи та норми наукової діяльності. Вища школа, 2015. № 6. С.9-19.

Додаткова:

1. Про освіту [Електронний ресурс]: [Закон України: офіц.текст]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
2. Про вищу освіту [Електронний ресурс]: [Закон України: офіц.текст]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Власова О.І. Основи психології та педагогіки: підручник. 2-ге вид., переробл. К.: Знання, 2011. 333 с.
4. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/>

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет інформаційних технологій та математики
Кафедра інформаційної та кібернетичної безпеки
імені професора Володимира Бурячка

ЗВІТ

про проходження практики _____
(назва практики)

(ПІБ аспіранта)

(ПІБ керівника, науковий ступінь, вчене звання)

Виконання програми практики

За період практики було здійснено:

№ з/п	Зміст тем/видів діяльності за етапами практики	Звітність	Кількість балів за виконання
1	Відвідування лекції з дисципліни «...» (ПІБ, посада викладача), дата, час, академічна група		
2	Відвідування лекції з дисципліни «...» (ПІБ, посада викладача), дата, час, академічна група		
3	Відвідування семінарського /практичного / лабораторного заняття з дисципліни «...» (ПІБ, посада викладача), дата, час, академічна група		
4	Відвідування семінарського /практичного / лабораторного заняття з дисципліни «...» (ПІБ, посада викладача), дата, час, академічна група		
5	Відвідування семінарського /практичного / лабораторного заняття з дисципліни «...» (ПІБ, посада викладача), дата, час, академічна група		
6	Відвідування семінарського /практичного / лабораторного заняття з дисципліни «...» (ПІБ, посада викладача), дата, час, академічна група		
7	Підготовка та проведення лекційного заняття з дисципліни «...», дата, час, академічна група		
8	Підготовка та проведення лекційного заняття з дисципліни «...», дата, час, академічна група		
	Розробка завдань для самостійної роботи студентів з дисципліни «...»		
	Розробка завдань для модульного контролю з дисципліни		

	«...»		
	Розробка елементу електронного навчального курсу з дисципліни «...»		
Загальна кількість балів:			

Підсумкова оцінка: _____

“ _____ ” _____ 20__ р.

Аспірант _____
(підпис)

Керівник _____
(підпис)

Звіт затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____
(підпис)